

Hellelandsvassdraget i Rogaland. Foto: Eva Skarbøvik.

EUs Rammedirektiv for vann

Eva Skarbøvik og Lars Jakob Gjemlestad
Bioforsk Jord og miljø

Bioforsk Jord og Miljø har bred ekspertise på Vanndirektivet. Vi rådgir forvaltningen og utfører FoU og oppdrag innen blant annet miljøovervåking, tilførselsberegninger og tiltaksanalyser. Vi har kompetanse på både overflatevann og grunnvann.

EUs Rammedirektiv for vann, eller Vanndirektivet, innebærer en mer helhetlig og økosystembasert forvaltning av ferskvann, grunnvann og kystvann i Norge. Hovedformålet med Vanndirektivet er at alle norske vannforekomster skal oppnå god økologisk tilstand.

Bioforsks hovedoppgave er å bidra med faglig velfunderte råd basert på vår forskning og utvikling. Vi rådgir forvaltningen og påtar oss også oppdrag innen flere av Vanndirektivets områder:

- Karakterisering og klassifisering
- Miljøovervåking
- Tilførselsberegninger
- Tiltaksanalyser

Bioforsks tverrfaglige kompetanse dekker både overflatevann og grunnvann, og kan benyttes i en rekke sammenhenger for å bidra til en kostnadseffektiv gjennomføring av direktivet.

Karakterisering og klassifisering

Bioforsk har bl.a. bidratt til nye klassegrenser for fosfor i lavlandsvassdrag. I tillegg til spesialkompetanse på næringsstoffer i vassdrag har vi kunnskap om hydromorfologi og har bidratt til klassegrenser for morfologiske inngrep i vassdrag. Vi har også kompetanse innen ferskvannøkologi og økologisk klassifisering. Riktige miljømål i hver vannforekomst er viktig for å kunne gjennomføre direktivet mest mulig kostnadseffektivt.

Miljøovervåking

Bioforsk utfører overvåking av vassdrag og grunnvann i henhold til Vanndirektivet. Vi gjennomfører bl.a. langsiktig overvåking av små jordbrukspåvirkede bekker og jordbruksaktiviteter i tilhørende nedbørfelt (*JOVA-programmet*). Vi utfører også FoU for å bedre overvåkingsteknikk og tilførselsberegninger. Bioforsks prosjekter innen grunnvannsovervåking omfatter bl.a. kontroll av vannbalanse og vannkvalitet med moderne sensorteknologi. Data kan presenteres on-line hjelp av web løsninger. Vi har rammeavtale med flere store analyselaboratorier. Morsa/Vansjø- og Leira-vassdraget er eksempler på overvåkingsprosjekter knyttet til Vanndirektivet.

Tilførselsberegninger og tiltaksanalyser

Bioforsk har særlig kompetanse på tiltak som reduserer forurensing fra jordbruk og spredt avløp fra boliger og hytter. Vi har utviklet modellverktøyene *WebGIS-avrenning* og *WebGIS-avløp* til bruk ved kartlegging og beregning av tilførsler. Disse presenteres nærmere i Tiltaksveilederen for landbruk (www.bioforsk.no/tiltak).

Bioforsk har også god kompetanse på tiltak innen andre sektorer, som for eksempel avrenning fra veier og urbane områder, flyplasser, jernbane og deponier, foruten vannkraft. Vi kan bistå med vurdering, planlegging og oppfølging av ulike tiltak.

Bioforsk har bred erfaring med å lede prosjekter på tvers av kommunegrenser for å gjennomføre en helhetlig og kostnadseffektiv forvaltning av vassdraget.

Bioforsk har gode relasjoner med viktige samarbeidspartnere, blant annet NIVA, NILF, og NVEs Hydrologisk avdeling.

Leirepartikler i Morsavassdraget, hvor vi overvåker elver og bekker. Foto: Ove Bergersen.

Fangdam ved Skuterud. Det er viktig å få mer kunnskap om kostnadseffektiviteten av ulike typer tiltak. Foto: Ove Bergersen.

Celleterskler i Numedalslågen. Terskler er et vanlig biotopforbedrende tiltak i sterkt modifiserte vannforekomster. Foto: Eva Skarbøvik.

Kontaktperson: Eva Skarbøvik
eva.skarbovik@bioforsk.no

Ansvarlig redaktør: Forskningsdirektør Nils Vagstad

For mer informasjon se: www.bioforsk.no

Bioforsk, Fr. A. Dahlsvei 20, 1432 ÅS
Tlf. 03 246 / +47 406 04 100
Faks. + 47 63 00 94 10
Mail: jord@bioforsk.no

ISBN: 978-82-17-00571-1
ISSN: 0809-8654